Ner 115. ROK 1841. SOBOTA 22 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztéry, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie.
Dziś Julii i Heleny. Jutro Dezyderyusza

Imiona Sławiańskie.
Dziś Wisława. Jutro Budiwui.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 3" 681	+ 9° 0	3"' 65	Zaden	Pogoda	
19	2	3, 186	+ 18, 6	3, 56	WPł Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	
	10	2, 573	+ 13, 7	4, 26	Zachodni słaby	Pogoda	
	6	2, 758	+ 16, 5	4, 17	WPł Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	
20	2	2, 816	+ 21, 4	4, 51	PPł Wschodni słaby	,,	
	1	3, 743	+ 1[illegible], 9	4, 85	Zaden	Pogoda	

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od 18 dnia do dnia 19 Maja.

Jarocki, List Adolf, Szreniawski Stanisław ob., Tomkowicz Appolinary ob., Kaluski Bolesław ob., Bogdański Antoni ob., z Polski.

Wyjechali z Krakowa.

Czaplicka Pelagia ob., do Polski; — Trojacki Jan, Malosz Eugeniusz ob., do Galicyi.

Wiadomości zagraniczne.

WIADOMOŚCI Z WCZORAJSZEJ POCZTY.

— *Paryż* 11 *Maja.* —

Słychać że większość w ministerstwie oświadczyła się przeciw wnioskowi rozwiązania izb sejmujących, gdy jednak stronnicy projektu nie odstąpili dotąd od swojego planu, przeto kwestyą tę niemożna uważać za stanowczo rozwiązaną.

Wczoraj i dziś sąd parów zgromadzał się na tajne posiedzenia, na którém odczytano sprawozdanie kommissyi instrukcyjnéj processu Darmesa, współwinnych Duclosa i Considera, którym dozwolono 14 dni czasu do wybrania obrońców i przygotowania obrony. Rozprawy sądowe rozpoczną się z końcem b. m.

— *Londyn* 12 *Maja.* —

Dzienniki torysowskie przewidnjąc większość swojego stronnictwa w obecnych obradach o prawie zbożowém, ogłaszają już naprzód skład nowego ministerstwa konserwatystów. Nie można jednak z pewnością przewidzieć, czy ministrowie na przypadek porażki usuną się lub czy parlament rozwiązanym zostanie, cokolwiek bądź nastąpi, obecny stan rzeczy rychłéj ulegnie zmianie.

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

— *Berlin* 9 *Maja.* —

Wynalazca drukowania olejnych obrazów, historyczny malarz J. Liepmann, otrzymał za-

wiadomienie że J. K. Mość na zasadzie opinii jeneralnege dyrektora muzeów królewskich Olfers i na wspólny wniosek ministerstwa skarbu i spraw duchownych, oświecenia i medycyny, raczył przeznaczyć mu roczną pensyę 30 tysięcy złotych, pod warunkiem aby swoję tajemnicę drukowania olejnego z wykładem wszelkich doświadczeń czynionych przy tém odkryciu, oddał krajowi do użytku, i rady swojéj ilekroć wypadłaby tego potrzeba chętnie udzielił.

— *Triest 3 Maja.* —

Otrzymaliśmy dziś paropływem *Mahmudie* wiadomości z Konstantynopola z dnia 20 b. m. podług których w porcie tamtejszym uzbrajają eskadrę przeznaczoną do blokowania Kandyi. Wiadomości prostą drogą otrzymane z téj wyspy, dochodzą do dnia 15 kwietnia. Wewnętrzne zamieszania przybierają tam charakter coraz groźniéjszy, i nie prędko zapewne będą mogły być przytłumionemi.

— *Londyn 4 Maja.* —

Ministeryalna *Morning Chronicle* z największą gorliwością prowadzi agitacyą przeciw prawu zbożowemu. Wczoraj zawierała ona długi rozumowany artykuł w którym między innemi mówi: Wrażenie jakie w piątek wieczorem uczyniło oświadczenie ministrów w przedmiocie sprawy zbożowéj, szybko rozszerza się w całym kraju. Niech w każdéj parafii, w każdem miasteczku, podpisywane będą petycye. Wszystkie związki przeciw prawu zbożowemu, od największego związku w Manchester, do najdrobniejszego klubu, powinny podwoić swoje usiłowania. Należy i o tém pamiętać, że wszelkie związki przeciw prawu zbożowemu, są zarazem przygotowaniem do walki wyborów, które z tego wypłynąć muszą. Jeśli petycye nie pomogą, muszą uczynić to glosy wyborców. Jeśli tylko ministrowie należycie będą popierani, nie można powątpiewać o szczęśliwym skutku. Wszelka klęska jakąby teraz ponieśli ministrowie w parlamencie, będzie dla nich zwycięztwem, i chcielibyśmy bardzo poznać nazwiska mężów, którzyby się odważyli objąć ster rządu na zasadzie zniesienia wyborów w Irlandyi i utrzymania podatku na chleb. — W dzisiejszym swoim numerze *Chronicle* broni ministrów przeciw uczynionemu im przez torysów zarzutowi, że podali redukcyą cła jedynie z rozpaczy względem swego położenia, dowodząc, że nie wigowie ale torysowie, wprowadzili cło na zboże i drzewo, a teraźniejsi ministrowie mianowicie lord John Russel, p. Baring i pan Labouchere, ciągle oświadczali się za zasadami wolnego handlu. Wspomniony dziennik czyni także uwagę, że rząd pruski kilkakrotnie od roku 1825, mianowicie jeszcze w roku 1836 i 1839 chciał otworzyć wyrobom rękodzielniczym angielskim wolny handel za opłatą bardzo umiarkowanego cła od wartości, jeśliby Anglia skłoniła się zboże i drzewo pruskie pod temi samemi warunkami przypuszczać na swoje targi. Wielkie główne stowarzyszenie przeciw prawu zbożowemu wydało już okólnik do wszystkich filialnych towarzystw, w którym donosi im o oświadczeniu lorda J. Russel, wzywa je do przygotowań wszelkich agitacyjnych środków i demonstracyi politycznych i zwraca na to uwagę że jeśliby lord J. Russel, odłączył zniesienie prawa zbożowego od innych redukcyi ceł, wtedy w rozprawach wypada iść za nim.

— *Madryt 28 Kwietnia.* —

Wczorajsza rocznica urodzin królowéj Maryi Krystyny, obchodzona była z zapałem, jakiego nie można się było prawie spodziewać. Wystrzelono salwy artyleryjne i wielu członków senatu, biskupów, jenerałów i urzędników, na cześć dnia tego przybrało się w mundury galowe.

Kursa podnoszą się, kredyt powraca w miarę jak zbliża się rozwiązanie kwestyi rejencyjnéj.

Dnia 1 Maja —

Senat wczoraj ukończył rozprawy względem rejencyi. Poprzednio przyszło jeszcze do żywéj rozprawy. Jenerał Seoane utrzymywał, że rejencya złożona z trzech członków nie utrzymałaby się przez trzy godziny; to wyrażenie spowodowało wielką wrzawę i pan Heros zawołał: To jest wyraźny spisek!« Jenerał Seoane oświadczył, iż powiedział że rejencya z trzech członków złożona nie utrzymałaby się, bo jest przekonany że osoby mianowane rejentami nie przyjęłyby téj godności. Pan Codorsien, oświadczył iż teraz jest pora zabezpieczenia swobód, »bo, jeśli dozwolemy, rzekł on, bezpożytecznie upłynąć temu czasowi, (pół czwarta roku), który potrzebny jest do pełnoletuości królowéj, wtedy dostaniemy króla i to podług wszelkiego podobieństwa, obcego, który wprawdzie podług konstytucyi nie powinien panować, wiemy jednak jaki wpływ posiada mąż na postępowanie żony. W końcu jeszcze pan Carasco miał nadzwyczajnie żywą mowę na usprawiedliwienie królowéj Krystyny, i oświadczył że głosowałby za pojedyńczą rejencyą gdyby podobnem było oddać ją napowrót w te dostojne ręce.

W izbie deputowanych rozprawy trwały jeszcze, ale zdaje się że dziś będą zakończone. Obawa ciąży obu stronnictwom. Jedni boją się Espartera, a drudzy swoich wyborców. Jeden z deputowanych oświadczył wczoraj wyraźnie, iż musi głosować za potrójną rejencyą, ponieważ jego wyborcy tak mu zalecili. Pan Antonio Gonzales miał wczoraj bardzo długą mowę w duchu pojedynczéj rejencyi. Dla dowiedzenia słuszności swego zdania, odwoływał on się do przykładów z nowszéj historyi, które w części dość były szczególne. Między innemi rzekł:

»Cóż się stało on: w 1830 we Francyi, mianowano namiestnika, który w końcu królem został.« Tu przerwało panu Gonzales, szemranie na galeryach. Jeden z deputowanych odpowiedział na to, iż mniema że pojedyncza rejencya tak długo trwać będzie w Hiszpanii; jak namiestnikowstwo we Francyi. Pan Gonzales powiedział następnie: »Są jeszcze w Europie mocarstwa które nam są nieprzyjaznemi i wewnętrzni nieprzyjaciele Hiszpanii są przez nie podnszczanemi (jest to przytyk do mniemanego popierania moderatystów przez Francyę). Gabinet który najlepiéj pod tym względem jest zawiadomiony, może więcéj powiedzieć w tym przedmiocie. Musimy także uważyć że nie wszyscy Hiszpanie są przyjaciołmi wolności, że watykan spogląda na nas i że z tego względu potrzebujemy silnego rządu.« Pan Alonzo znowu na korzyść potrójnéj rejencyi przytoczył tę okoliczność, że Espartero może być przyspieszonym opuścić Hiszpanię, aby, jak nowy Gonzalo de Cordowa) przeciw papieżowi w pole wyruszyć, a któż wtedy będzie kierował sprawami państwa?

Jednakże trynitaryści wpadli w większe jeszcze rozprzężenie, ponieważ okazało się że wszelkie kombinacye potrójnéj rejencyi niepodobne są do wykonania. Wszyscy bowiem członkowie, których chciano razem pomieścić, oświadczyli iż nieprzyjmą współrejencyi obok osób które im chciano za kolegów przydać.

Dopisek. Dzisiejsze całe rozprawy niezmiernie były trudzące; i niemożna z pewnością oznaczyć kiedy się skończą. Jutro z powodu rocznicy 2 maja kortezy nie będą odbywały posiedzenia.

Podług postępu rozpraw parlamentowych wszystko zdaje się kazać wróżyć że prędzéj jak około 8 b. m. kortezy przystąpią do głosowania względem wyboru rejencyi. W chwili rozstrzygnienia téj kwestyi mniemają że pan Gonzales otrzyma polecenie utworzenia nowego gabinetu.

— *Belgrad 25 Kwietnia.* —

Podług otrzymanych tu wiadomości od granicy bulgarskiéj zdaje się, że cały ten kraj wpadł w bezrząd. Poczta z Konstantynopola, która mogła już przed czterema dniami przybyć jeszcze dotychczas nie nadeszła i obawiają się czy tatar wiozący ją, który miał pszy sobie różne pieniądze, nie został zrabowany i zamordowany przez rokoszan. Albańczycy okropnie mają pustoszyć płaszczyzny Bulgaryi, ich rabunki i gwałty przyspieszyły bunt chrześcian. Turcy jednak utrzymują, że zupełna bezkarność wdarła się między albańczyków dopiero po wybuchu rokoszu. Jakkolwiekbądź pewném jest, że tu porta będzie miała daleko może uporczywszych nieprzyjaciół do pokonania niż w Syryi. Ze bunt ten ma rozgałęzienie i w Serbii, o tém nikt nie wątpi. Jednakże rząd serbski do téj chwili postępował z zupełną prawością względem porty i zdaje się nie chcieć ciągnąć korzyści z sposobności rozszerzenia swoich posiadłości. Umieszczamy tu proklamacyą xięcia Michała do jego poddanych, która przynajmniéj jako akt publiczny może być ważną, chociaż nie można z niéj wyciągnąć stanowczego zdania o nowych wypadkach.

Odezwa. Chrześcianie, którzy mieszkają na granicy Serbii w okręgach Nissa, Perotska, Leskowaczka i Prokubaczka zbuntowali się przeciw władzom tureckim w tych miejscach, dnia 6 b. m. Ten rokosz nie dotyka bynajmniéj Serbii, bez względu jakiego narodu są buntownicy. Spokojność i zadowolenie zapewnione są ludowi serbskiemu przez prawa jakie mu nadaje wielki hatyszeryf porty. Dla tego wszyscy poddani serbscy powinni obcemi pozostać temu rokoszan poddanych sułtana i unikać wszystkiego coby ich do tego powstania zachęcić mogło. Obecną proklamacyę nakazuję aby każdy zajmował się swoją pracą i posłusznym był rozkazom swego rządu aby nikt nie brał udziału w tych poruszeniach i wcale do nich się nie mięszał. Spodziewam się, że wszyscy mieszkańcy Serbii wypełnią swoje powinności i przez zachowanie niniejszych rozkazów okażą swoje posłuszeństwo i przychylność dla rządu. Jeśliby który odważył się wmięszać się do téj sprawy, uległby sądowemu poszukiwaniu jako buntownik i ściągnąłby na siebie najsurowszą karę. Belgrad 12 kwietnia (podpisano Michał Obrenowicz, Xiążę Serbii. Proticz dyrektor spraw zagranicznych).

Doniesienia Urzędowe.

Nro 3220.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM *Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu*

Podaje do wiadomości, iż z dniem 1 lipca r. b. będzie do wypożyczenia summa 150 złp. kościoła parafialnego na Zwierzyńcu własna, życzący przeto sobie summę takową wypożyczyć, zechcą z dowodami bezpieczeństwo hypoteczne dla niéj wykazującemi przed wyznaczonym terminem do Wydziału się zgłosić.

Kraków dnia 14 maja 1841 r.

Senator Prezydujący
SOBOLEWSKI.
Referendarz *L. Wolff.*

MY PREZES I SENATOROWIE.
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.
wiadomo czyniemy iż:
TRYBUNAŁ I. INSTANCYI
wydał wyrok następujący:

Działo się w Krakowie w domu Władz Sądowych przy ulicy Grodzkiéj pod L. 106 na audyencyi Trybunału I. Instancyi w piątek to jest dnia siódmego maja 1841 roku.

Wydział I.

Obecni:
Soczyński Z. Prezesa Sędzia Appell.
Kopyciński } Z. Sędziów
Pareński }
Librowski Z. Pisarza
(podpisano) *Soczyński, Librowski.*

Na skutek podania z strony adwokata Soświńskiego jako pełnomocnika Józefa Rappaport pod dniem 7 maja 1841 r. do Nru 3106 Dz. Tryb. uczynionego względnie uznania upadłości handlu Jakóba Ehrenpreiss tu w mieście żydowskiem przy Krakowie handel i skład towarów w domu pod L. 21 w gminie XI utrzymującego.

Po rozpoznaniu niniejszego podania.

Trybunał.

Zważywszy że przychodzący z żądaniem Józef Rappaport pokładanymi wexlami przez Jakóba Ehrenpreis na rzecz jego wystawionymi a mianowicie 1 wexlem w dniu 2 lutego 1841 r. na summę talarów 400 w pruskim kurancie, tudzież 2. wexlem w dniu 10 marca t. r. na summę talarów 200 z terminem wypłaty względnie obydwóch na dniu 30 kwietnia r. b. w Lipsku nastąpić mającéj udowodnia przypadającą onemuż należytość łącznéj summy talarów 600. Zważywszy daléj że mimo tak ustanowionych i już upłynionych terminów wypłata należytości do powołanych wexlów przypadająca nienastąpiła jakto z pokładanych protestów tak w mieście Lipsku pod dniem 30 kwiatnia r. b. jak niemniéj tu w krakowie pod dniem 6 maja r. b. przez notaryusza publicznego Sebastyana Korytowskiego sporządzonego okazuje się, zważywszy nadto że świadectwo Dyrekcyi Policyi na żądanie Józefa Rappaport pod d. 6 maja r. b. do Nru 7075 wydane stanowi dowód że Jakób Ehrenpreis prowadzi handel produktowy i skład takowych produktów utrzymuje.

Trybunał.

Na zasadzie art. 1. K. H. ks. III. Jakóba Ehrenpreis handel prowadzącego a płacić ustającego z dniem 30 kwietnia r. b. jako daty niewypłacalności oznaczając za upadły uznaje, a następnie w zastósowaniu się w tym względzie obowiązującego, a mianowicie art. 13, 18, 19, 21, K. H. ks. III. wzywa sąd pokoju okęgu II. o niezwłoczne przyłożenie pieczęci na upadłym handlu i wszelkich ruchomościach Jakóba Ehrenpreis gdziekolwiek znajdować się mogących, kommissarzem upadłego handlu z grona swego Z. Sędziego Pareńskiego mianuje, zaś kuratorami w osobach Wawrzeńca Soświńskiego O. P. D. adwokata i Tomasza Ast kupca wyznacza, następnie Dyrekcyą Policyi celem wyśledzenia i przytrzymania w aresztach swych Jakóba Ehrenpreis, wezwać i wyrok niniejszy w pismach publicznych celem ogłoszenia takowego zamieścić i kopią onegóż w sali ustępowéj dla publicznéj wiadomości wywiesić postanowiła. Wpis do niniejszego oznaczenia temczasowo w kwocie złp. 20 ustanawia, który w biórze Pisarza Trybunału złożony być ma, do wręczenia wyroku woźnego sądowego Kaspra Szczygielskiego wyznacza. Osądzono w I. Instancyi z temczasową exekucyą bez kaucyi pomimo opozycyi (podpisano) *Soczyński, Librowski.*

Zalecamy i rozkazujemy
(podp.) *Soczyński, Librowski.*

Za zgodność niniejszéj kopii urzędowéj z wyrokiem oryginalnym świadczy, Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Kr.

(2r.) *Librowski* Z. P.